

Bijlage 6, ALV 30 november 2024

Toekenningscriteria voedselbanken 2025 versie 2

De Algemene Ledenvergadering van 30 november 2024 wordt gevraagd in te stemmen met de volgende voorstellen zoals toegelicht in de bijlagen 1 en 2 (pagina 2 t/m 9):

1. Gedeelde waardes en uitgangspunten bij de toekenningscriteria voedselbanken
– pagina 2-3
2. Berekening en uitgangspunten toekenningscriteria voedselbanken 2025
– pagina 4 en 6/m 9
3. Normbedragen per 2025 – pagina 5

De Algemene Ledenvergadering van 30 november 2024 wordt gevraagd in te stemmen met onderstaand voorstel:

Om het effect van de goedgekeurde Toekenningscriteria stelt het VBN voor een aantal zaken te monitoren:

- Het effect op het klantenverloop: halfjaarlijkse cijfers (klantregistratiesysteem);
- Haalbaarheid en implementatie van de toekenningscriteria: navraag bij de voedselbanken (halfjaarlijks).

Werkwijze:

- Het Bestuurslid VBN-Klanten stelt in het voorjaar van 2025 een klankbordgroep samen waarbij elk ROP gevraagd wordt 1 deelnemer af te vaardigen;
- De klankbordgroep geeft op basis van de bevindingen advies aan het bestuur over de (opzet en opbouw) toekenningscriteria van het navolgende kalenderjaar voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering.

Update aan de Algemene Ledenvergadering:

Drempels aanmeld- en toekenningstraject.

In de ALV van 25 mei 2024 zijn drempels in het aanmeld- en toekenningsproces besproken. Naast het landelijk congres “Een vuist tegen voedselarmoede” zijn er binnen het project “Onder de Radar” diverse projecten in gang gezet om grip te krijgen op dit complexe proces:

- Onderzoek naar de toegankelijkheid bij het aanmelden:
 - Nalopen 178 websites – toegankelijkheid aanmelden nieuwe klant.
 - Gesprekken met in- en externe beoordelaars;
- Stimuleren lokale (landelijke) samenwerkingsvormen met andere organisaties in het sociaal domein;
- Er wordt gewerkt aan landelijke trainingen/ workshops voor interne en externe beoordelaars.

Bijlage 1: Gedeelde waardes en uitgangspunten bij de toekenningscriteria voedselbanken.

Bijlage 2: Uitgangspunten en berekening toekenningscriteria voedselbanken 2025.

Ter informatie: Rapport (samenvatting) - De nieuwe armoedegrens van het CBS, Nibud en SCP.

BIJLAGE 1

GEDEELDE WAARDES EN UITGANGSPUNTEN BIJ DE TOEKENNINGSCRITERIA VOEDSELBANKEN.

De voedselbanken helpen ruim 180 duizend klanten per jaar. Het aantal mensen dat in armoede leeft en mogelijk in aanmerking komt voor voedselhulp is 540.000. We verwachten dat de situatie niet wezenlijk verandert; Er zijn nog heel veel mensen die onze hulp nodig hebben om weer in hun eigen kracht, op eigen benen te kunnen staan en we gaan wel ons best doen om meer mensen die ons nodig hebben te bereiken. Onze 178 voedselbanken weten precies wat er lokaal speelt. Hetgeen ons verbindt is het delen van onze gemeenschappelijke waardes.

Gedeelde waardes

- Iedereen die zich meldt bij de voedselbank heeft echt hulp nodig. Je meldt je niet uit luxe aan. Je hebt honger en als je kinderen hebt gaan die met een lege maag naar school.
- We geloven jouw verhaal. We horen het zonder vooroordeel en zonder voorbehoud aan. Heb je hulp nodig bij het op een rijtje zetten dan kunnen jou daarbij ondersteuning aanbieden.
- We vinden dat je direct hulp moet krijgen als je je meldt. Zeker de eerste 3 maanden na aanmelding. In de tussentijd maken we de papierwinkel in orde. We willen graag weten of je aan onze criteria voldoet om langer hulp te ontvangen.
- We willen graag dat je waar mogelijk zo snel mogelijk weer op eigen benen kunt staan. Daar helpen we je bij samen met andere lokale hulpverleners.
- We willen dat onze klanten volwaardig lid van de samenleving kunnen blijven. Het laatste wat we willen is dat mensen in een maatschappelijk isolement terecht komen. Daarom vinden we dat je geld aan sociale activiteiten mag uitgeven.
- We hanteren normen en uitgangspunten om te bepalen of je in aanmerking komt voor onze voedselhulp, maar we luisteren goed naar jouw verhaal en geven je altijd het voordeel van de twijfel.
- Of je in Drenthe woont, de Randstad of Limburg, alle voedselbanken hanteren dezelfde normen en uitgangspunten en houden rekening met de lokale situatie. Dat is wel zo eerlijk.
- Je bent WELKOM

Wie komen in aanmerking voor onze voedselhulp?

Wanneer houd je per week zo weinig over dat je geen geld meer hebt om te eten?

Onder de titel “de menselijke maat” verstaan wij bij de voedselbanken dat wij goed willen kijken en luisteren naar wat de mensen werkelijk nodig hebben en helpen wij graag zonder voorbehoud. Iedere norm leidt tot een nieuwe discussie, maar de individuele maat is dan belangrijker dan de rekensom.

De berekening van de laatst gepubliceerde Nibud minimumbegrotingen is voor ons richtinggevend, echter er kan afgeweken worden van de Nibud norm als dat een positief effect heeft voor onze (potentiële) klanten of het inzichtelijker maakt voor de intakers. *

- Wij volgen het Nibud voor wat betreft de inkomensdefinities en rekenen met de werkelijk onvermijdbare vaste kosten (huur, energie, (zorg) verzekeringen), reserveringsuitgaven zoals kleding, inboedel en onderhoud en de bedragen Sociale participatie**.
- Wij volgen het Nibud maar om het niet te complex te maken voor onze interne (VBN-vrijwilligers) en externe beoordelaars (hulpverleners, Bewindvoering e.a.) zijn de uitgaven van de persoonlijke en huishoudelijke kosten en een aantal vaste lasten opgeteld en wordt er gerekend met een totaalbedrag per maand.
- Wij hanteren de 'menselijke maat' en gaan in gesprek met onze klanten. Denk hierbij aan de extra mee te rekenen kosten voor noodzakelijk openbaar vervoer of vervoers- en brandstofkosten en het niet meetellen van het inkomen van inwonende 18+ers.
- Wij tellen mee de betaalde kosten die invloed hebben op het netto besteedbaar inkomen:
 - Aflossingen van werkelijk af te lossen schulden, deze worden in de Nibudbegroting niet meegerekend omdat deze cijfers (nog) niet voorhanden zijn. Wij nemen deze kosten mee omdat deze kosten het besteedbaar inkomen daadwerkelijk beïnvloeden.
 - Moeilijk te vermijden extra uitgaven voor zorg boven op de basispremie en het eigen risico, zoals bijvoorbeeld eigen bijdragen aan medicijnen of extra kosten voor vervoer door ziekte.
 - Extra kosten voor kinderopvang
 - Kosten voor noodzakelijk woon-werkverkeer.

* In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de lokale voedselbank een eigen keuze maken.

**Bij de intake kunnen ter beoordeling van het bestuur van de lokale voedselbank de al aanwezige gemeentelijke regelingen sociale participatie of andere gemeentelijke regelingen worden meegenomen.

Wat is het normbedrag?

De uitkomst van Inkomen -/- onvermijdbare vaste kosten-/- door de voedselbank vastgestelde kosten is het besteedbaar bedrag voor voeding (= ons normbedrag). Ons normbedrag is een vastgesteld bedrag per maand voor de toekenning.

Ons normbedrag vanaf 1 januari 2025 voor een 1-persoonshuishouden is € 325
Voor elk ander persoon in het betreffende huishouden wordt er een vast bedrag van €120 opgeteld.

Als voorbeeld:

Het normbedrag van de voedselbanken voor een 1-persoonshuishouden is € 325.

Het normbedrag voor een gezin (vader, moeder en 2 kinderen) is €685.

Wij maken hierbij geen onderscheid tussen volwassenen en kinderen in een huishouden.

Deze normbedragen worden jaarlijks - indien van toepassing vaker – vanaf een CBS-indexatie van 3% aangepast.

BIJLAGE 2

UITGANGSPUNTEN EN BEREKENING TOEKENNINGSCRITERIA VOEDSELBANKEN 1 JANUARI 2025

Uitgangspunten

Uitgangspunten voor de berekening van de toekenningscriteria 2025::

- Toekenningscriteria voedselbanken 2024 en eerder
- Advies van de landelijke werkgroep Criteria
- Nibud minimumbegroting juli 2024
- Rapport de nieuwe armoedegrens (CBS, Nibud, SCP) 17 oktober 2024

- De berekening van de laatst gepubliceerde Nibud minimumbegrotingen is voor ons richtinggevend, echter er kan afgeweken worden van de Nibud norm als dat een positief effect heeft voor onze (potentiële) klanten of het inzichtelijker maakt voor de intakers.

- *Het door CBS – Nibud – SCP uitgebrachte rapport “De nieuwe armoedegrens” van 17 oktober 2024 hanteert de voor voedselbanken bekende methodiek van inkomsten -/- werkelijke onvermijdbare vaste kosten. Echter andere onvermijdbare kosten zoals rente van schulden worden door CBS en Nibud niet meegenomen.*

- Om de berekening niet te complex te maken voor onze interne (VBN-vrijwilligers) en externe beoordelaars (hulpverleners, Bewindvoering e.a.) zijn de uitgaven van de persoonlijke en huishoudelijke kosten en een aantal vaste lasten opgeteld en wordt er gerekend met vaste totaalbedragen welke vrijwel gelijk zijn aan de gemiddelde bedragen in de minimumbegroting van het Nibud.

- Wij hanteren de ‘menselijke maat’ en gaan in gesprek met onze klanten. Denk hierbij aan de extra mee te rekenen kosten voor noodzakelijk openbaar vervoer of vervoers- en brandstofkosten en het niet meetellen van het inkomen van inwonende 18+ers.

- Wij gaan in gesprek met onze klanten om te kijken naar kosten die naast de vaste kosten ook invloed hebben op hun besteedbaar inkomen. Denk hierbij aan:
 - o Aflossingen van werkelijk af te lossen schulden, deze worden in de Nibudbegroting niet meegerekend omdat deze cijfers (nog) niet voorhanden zijn. Wij nemen deze kosten mee omdat deze kosten het besteedbaar inkomen daadwerkelijk beïnvloeden.
 - o Moeilijk te vermijden extra uitgaven voor zorg boven op de basispremie en het eigen risico, zoals bijvoorbeeld eigen bijdragen aan medicijnen of extra kosten voor vervoer door ziekte.
 - o Extra kosten voor kinderopvang
 - o Kosten voor noodzakelijk woon-werkverkeer.

Normbedragen van de voedselbanken:

Het normbedrag van de voedselbank is de uitkomst van Inkomen -/- onvermijdbare uitgaven -/- uitgaven toegekend door de voedselbanken. Het normbedrag is een vastgesteld bedrag per maand voor de toekenning.

Voor zowel de inkomsten als uitgaven vragen wij om een juiste afweging te kunnen maken inzage in de bankafschriften van alle bankrekeningen van de afgelopen 3 maanden.

Normbedragen per 1 januari 2025:

Het CBS rapporteert maandelijks een inflatie % ten opzichte van het vorig jaar, gemeten op jaarbasis is dit richting 2025 ca. 3%

Voorstel is de normbedragen van 2024 te verhogen met 3 % en ook voor de komende jaren het percentage van het CBS hiervoor te hanteren.

Voorstel is voor de komende jaren de minimumbegroting van het Nibud medio het kalenderjaar te volgen en deze voor te leggen in de daaropvolgende ALV van november.

Dit betekent voor de normbedragen per 1 januari 2025

- Voor een 1- persoonshuishouden € 325
- Voor elk ander persoon in het betreffende huishouden wordt € 120 erbij opgeteld; zonder maximaantal personen.

	2025	2024
1 persoon	€325	€ 315
2 personen	€445	€ 430
3 personen	€565	€ 545
4 personen	€685	€ 660
5 personen	€805	€ 775
6 personen	€925	€ 890
7 personen	€1045	€ 1.005
Enz.		

Uitlooptraject: bij een besteedbaar inkomen hoger dan het normbedrag tot 15% blijft de klant vanaf de (her)beoordeling nog 6 maanden welkom. Tijdens deze periode kan de frequentie worden aangepast.

Wie komen niet in aanmerking voor onze voedselondersteuning?

Als er sprake is van vrij opneembaar vermogen (spartegoeden) zoals vastgesteld in de Bijstandwet 2024:

- Gezamenlijke huishouding € 15.150
- Alleenstaande ouder € 15.150
- Alleenstaande € 7.575

Personen die worden ondersteund vanuit gemeentelijke-, landelijke voorzieningen of andere regelingen: *

- Uitwonende studenten.
- Daklozen.
- Asielzoekers, vluchtelingen, statushouders en (Oekraïense) ontheemden in een AZC of een andere opvanglocatie.
- Niet gedocumenteerde personen.

*In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen keuze maken.

Om een juiste afweging te kunnen maken wordt inzage in de bankafschriften van alle bankrekeningen van de afgelopen 3 maanden gevraagd.

INKOMEN – wel mee te rekenen	
<i>*In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Netto-inkomen huishouden (per maand) <ul style="list-style-type: none"> - Aanvrager en evt. partner aanvrager 	<p>Tot het inkomen behoren netto-inkomens:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ uit arbeid, ○ uit eigen onderneming en uit vermogen, ○ uit uitkeringen (werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, pensioen of bijstand), ○ bijzondere bijstand bij Bewindvoering. <p>Daarnaast:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ huur- en zorgtoeslag, ○ kind gebonden budget, ○ kinderopvangtoeslag, ○ ontvangen alimentatie, ○ teruggave inkomstenbelasting <p>* Niet meerekenen: Vakantiegeld</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ Inwonende volwassenen (18+) met een eigen netto- inkomen zoals genoemd 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Als er sprake is van een eigen inkomen telt deze inwonende niet mee bij de berekening van de HH-grootte en worden er voor deze persoon zowel aan de inkomen- als uitgavenkant geen bedragen opgenomen. ○ Er wordt geen kostgeld of een vorm daarvan meegerekend.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Leefgeld bij Bewindvoering 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Als er sprake is van Bewindvoering worden de afbischrijvingen van de afgelopen 3 maanden van zowel de leef- als de beheerrekening opgevraagd en ook het budgetplan. ○ Inzicht in de actuele hoogte van de schulden, de hoogte van de aflossingen en tot hoe lang deze aflossingen nog doorlopen is nodig. Bij de beoordeling wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven, om te kijken of wellicht het leefgeld omhoog zou kunnen. ○ Het leefgeld zelf is dus niet vanzelfsprekend het uitgangspunt voor de berekening.

INKOMEN - niet mee te rekenen	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> ○ Persoonsgebonden budget (PGB) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ PGB budget wordt aan de benodigde zorg uitgegeven.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Vakantiegeld 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Compensatie participatiekosten 50%
<ul style="list-style-type: none"> ○ Kinderbijslag 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nodig voor noodzakelijke uitgaven kinderen.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Bijzondere bijstand 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bijzondere bijstand is een vergoeding van noodzakelijke extra kosten die worden gemaakt in bijzondere omstandigheden.

<ul style="list-style-type: none">o Neveninkomsten van kinderen zoals een krantenwijk of bijbaantje	<ul style="list-style-type: none">o Een extraatje voor de kinderen.
<ul style="list-style-type: none">o Studiefinanciering inwonende kinderen	<ul style="list-style-type: none">o Bedoeld voor de studiekosten.
<ul style="list-style-type: none">o Pleegkinderen	<ul style="list-style-type: none">o Er worden zowel aan de inkomen- als uitgavenkant geen bedragen opgenomen.
<ul style="list-style-type: none">o Noodfonds energie	Indien van toepassing

UITGAVEN – wel mee te rekenen

**In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken.*

Vaste lasten

<ul style="list-style-type: none">• Huur	Werkelijke kosten.
<ul style="list-style-type: none">• Rente en aflossing hypotheek	Werkelijke kosten.
<ul style="list-style-type: none">• Energie en water	Werkelijke kosten.
<ul style="list-style-type: none">• Verzekeringen en lokale belastingen<ul style="list-style-type: none">o Zorgverzekering (Basis is verplicht)o Inboedelverzekeringo Aansprakelijkheidsverzekering.o Uitvaartverzekeringo Dierenartsverzekeringo Vervoersmiddelen en -kosten**o Rechtsbijstandsverzekering o Gemeentelijke - en waterschapbelastingen belastingen <p><u>Zeer gewenste verzekeringen:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Aanvullende verzekering.• Aansprakelijkheids-, inboedel- en uitvaartverzekering. <p>N.B. Als deze verzekeringen niet aanwezig zijn, bespreek dan de noodzaak hiervan met de aanvrager.</p>	Werkelijke kosten omgerekend per maand. ** Vervoersmiddelen en -kosten: <u>Verzekering scootmobiel of invalidenauto</u> , werkelijke kosten tenzij vergoed door de gemeente. <u>Autoverzekering en wegenbelasting:</u> <ul style="list-style-type: none">o Een maximum van €100 per maand als een auto noodzakelijk is om medische redenen of vanwege het ontbreken van openbaar vervoer of om uit huis geplaatste kinderen te kunnen bezoeken en de kosten niet worden vergoed. <u>Brandstofkosten:</u> er zijn woonkernen waar weinig tot geen voorzieningen zijn of waar geen Openbaar Vervoer is. De inwoners zijn afhankelijk van hun auto, scooter e.d. Tijdens het gesprek beoordelen of er voor noodzakelijke brandstofkosten of OV een aanvullende vergoeding wordt meegerekend.
<ul style="list-style-type: none">• Voorzieningen Eigen bijdrage CAK (voor voorzieningen als niet vergoed door gemeente <u>of zorgverzekeraar</u>)	Werkelijke kosten
<ul style="list-style-type: none">• Overige niet-vergoede kosten zoals eigen bijdrage voor ziektekosten, overige ziektekosten.	Als kan worden aangetoond dat deze uitgaven noodzakelijk zijn én ook daadwerkelijk betaald zijn.

Onvermijdbare vaste lasten (rente op schulden en andere onvermijdbare vaste kosten)

**In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken*

• Betalingsverplichtingen

- Betaalde **aflossing** op schulden*
- Betaalde alimentatie
- Betaalde extra uitgaven die onvermijdbaar zijn omdat deze contractueel zijn vastgelegd.

Werkelijke kosten rekening houdend met de toelichtingen * en **

*Maandelijks betalingen aan de schuldeiser(s) waardoor de schuld vermindert, dus niet voor rood staan, schulden bij creditcard of postorderbedrijf. De schulden zijn schriftelijk vastgelegd en betalingen moeten via bankafschriften zichtbaar zijn.

**Voorbeeld: een duurder lopend contract voor een mobiele telefoon. Deze extra kosten worden nu eenmaal gemaakt en er kan pas een goedkoper abonnement worden afgesloten als het contract is afgelopen. In dit geval de werkelijke kosten meenemen, maar in gesprek met de aanvrager kijken hoe deze uitgaven naar beneden bijgesteld kunnen worden.

Huishoudelijke en persoonlijke uitgaven

**In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken.*

• Huishoudelijke en persoonlijke uitgaven

- telefoon, televisie, internet
- bankkosten
- vervoer
- zelfzorgmiddelen
- eigen risico zorgverzekering
- was- en schoonmaakartikelen
- persoonlijke verzorging

Vast bedrag per maand meerekenen (vastgesteld totaal maandbedrag)

- € 175 voor de aanvrager
- € 100 voor de partner
- **€ 60** voor de inwonende 18+ er zonder inkomen
- € 60 voor een minderjarig kind
- € 60 voor een inwonende student.

Reserveringsuitgaven (kleding, inboedel en kleine reparaties)

**In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken.*

- Bij de reserveringsuitgaven wordt een vast bedrag per maand meegenomen dat een huishouden opzij moet zetten om deze onregelmatige uitgaven te kunnen betalen.
- Voor een inwonende 18+er met loon/uitkering worden deze kosten niet meegenomen.
- Voor een inwonende minderjarige, een inwonende 18+er zonder inkomen en een inwonende student worden deze kosten meegenomen.

Vast bedrag per maand meerekenen

- Kleding: €62: voor de aanvrager en alle tot het huishouden behorende 18+ers zonder inkomen
- Klein onderhoud huis: €31 voor de aanvrager.
- Inboedel: * afhankelijk van de gemeentelijke regelingen.

Voor kleding is het adviesbedrag Nibud meegenomen; als er sprake is van een Kledingbank kan het lokaal bestuur besluiten dit bedrag te halveren.

- **Noodzakelijke kinderopvang**, zoals voor werk, school of integratie

Kosten kinderopvang die niet op een andere manier worden vergoed.

- **Huisdieren**

Werkelijke kosten dierenarts (bij het ontbreken van uitkeren door verzekering) eenmalig meetellen (omzetten naar maandbedrag)

Sociale participatie (geen verantwoording achteraf)

**In specifieke situaties kan het lokaal bestuur van de voedselbank een eigen afweging maken.*

Sociale Participatie (meedoen in de maatschappij).

Uitgaven aan sociale participatie omvatten de kosten voor het sociaal meedoen in de samenleving. Hierbij valt te denken aan een lidmaatschap van een sport-, hobby- of muziekvereniging of de bibliotheek, kosten van op bezoek gaan en bezoek ontvangen en een beperkte vorm van ontspanning (zie Nibud, 2023)

- € 60 voor de aanvrager
- € 40 voor de partner
- € 20 voor 18+ inwonende zonder inkomen

Voor sociale participatie is 50% van het adviesbedrag Nibud meegenomen ter compensatie voor het niet meerekenen van het vakantiegeld.

Als er in de gemeenten binnen het werkgebied van de voedselbank al regelingen op het gebied van Sociale participatie bestaan kunnen deze kosten in mindering worden gebracht.

UITGAVEN - Niet mee te rekenen	Toelichting
• Pleegkinderen	Er worden zowel aan de inkomen- als uitgavenkant geen bedragen opgenomen.
• Voeding voor huisdieren	Hiervoor verwijzen wij naar de dierenvoedselbank.